

Blijf voorlopig de Varroamijt bestrijden

Tjeerd Blacquière

Artikelen van bijen@wur op de site en in wetenschappelijke tijdschriften worden - gelukkig - snel opgepikt door imkers en andere lezers, vaak nog voordat we zelf de trom hebben geroffeld. Alleen, soms trekken lezers met datzelfde hoge tempo conclusies, die wij nog niet zouden durven trekken.

Kort door de bocht linksom

Het artikeltje over de Darwin cure was nog maar net (nog als 'corrected manuscript') in de lucht, of op diverse plekken op internet verscheen de melding dat het advies van bijen@wur van Wageningen Plant Research aan de imkers voortaan is: Niet bestrijden. Dat is wel een beetje kort door de bocht, en ik heb mijn eigen volken volgens het normale schema met oxaalzuur behandeld in de kerstvakantie. Want ik wil dit jaar ook weer graag imkeren.

Wij betogen in het artikel dat MET bestrijden er geen natuurlijke selectie van resistentie tegen de varroamijt kan optreden. Dat betekent niet dat NIET bestrijden automatisch wel leidt tot resistentie. Eigenlijk weten we wel zeker dat NIET bestrijden op korte termijn zal leiden tot heel veel sterfte van bijenvolken. Ons advies is daarom: blijf voorlopig de Varroamijt bestrijden. Om op termijn via natuurlijke selectie Varroa resistente bijen te verkrijgen moeten we een goede werkbare strategie opzetten, die tegelijk zorgt voor het vermijden van grote volksverliezen. Die strategie (+ de uitvoering) is de grote uitdaging voor de komende jaren. Het is ook de kern van het onderzoek van bijen@wur voor de komende drie jaar.

Kort door de bocht rechtsom

Het bericht van bijen@wur over het nieuwe [Honingprogramma](#) werd ook opgepikt: in de [Nieuwsbrief](#) van 'Science in Water' mogen we lezen dat zij onze melding dat we minder onderzoek aan bestrijding van mijten zullen gaan doen door hen van harte wordt onderschreven. Ze suggereren zelfs dat WUR deze nieuwe weg inslaat door gevolg te geven aan het advies van Science in Water verwoord in een brief aan de Raad van Bestuur van WUR. Gaat bijen@wur vanaf nu ook zonder gefundeerd bewijs aan de imkers adviseren om 'Ferro-Bee' te kopen en toe te passen om 'meer weerstand' tegen de 'opportunistische' Varroamijt te verkrijgen?

Natuurlijk niet!

Varroa is geen opportunistische parasiet (een parasiet die zijn kans grijpt als de gastheer verzwakt is), maar juist een zeer specifieke en nauw aan de gastheer aangepaste parasiet. Dat is dan ook meteen de reden waarom bijen@wur inzet op natuurlijke resistentie van de honingbijen tegen de mijt. Dat kan niet snel en kort door de bocht: wij zijn inmiddels negen jaar geleden begonnen. Maar er zit perspectief in: de bijen worden redelijk resistent doordat ze de reproductie van de mijten kunnen remmen, en doordat ze de wel reproducerende mijten kunnen detecteren in het broed, en dat dan uitruimen. En waarschijnlijk met nog meer mechanismen.

De komende jaren zetten wij in op het verder ontwikkelen en zo mogelijk in de praktijk uittesten van de resistentie ontwikkeling van onze bijen tegen varroa, door onze methode van (bijna-) natuurlijke selectie. En daarom in het onderzoek minder nadruk op bestrijding van de mijten.